

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Український центр наукової медичної інформації
та патентно-ліцензійної роботи
(Укрмедпатентінформ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

№ 146-2017

Випуск 6 3 проблеми
«Інфекційні хвороби»
Підстава: рецензія Головного спеціаліста
МОЗ України

НАПРЯМ ВПРОВАДЖЕННЯ:
ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

ОЦІНКА ТЯЖКОСТІ ХВОРОБИ У ВІЛ-ІНФІКОВАНИХ ОСІБ

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УКРМЕДПАТЕНТІНФОРМ
МОЗ УКРАЇНИ

АВТОРИ:

д. мед. н., проф. КОЗЬКО В.М.,
д. мед. н., доц. ЮРКО К.В.,
д. мед. н., проф. БОНДАРЕНКО А.В.,
к. мед. н., доц. СОЛОМЕННИК Г.О.,
к. мед. н., доц. МОГИЛЕНЕЦЬ О.І.,
к. мед. н. ГАВРИЛОВ А.В.

**Суть
впровадження:**

призначено для оцінки тяжкості хвороби у
ВІЛ-інфікованих осіб.

Пропонується для впровадження в лікувально-профілактичних закладах практичної охорони здоров'я (обласних, міських, районних) інфекційного профілю.

Адекватна оцінка тяжкості ВІЛ-інфекції дозволяє ефективно проводити клінічний моніторинг і своєчасно призначати етіотропне лікування з вираженими клінічним, вірусологічним та імунологічним ефектами, що є чинником максимального збереження соціальної активності пацієнта для суспільства за умови істотного зниження епідемічного значення цієї особи в процесі поширення ВІЛ-інфекції в популяції.

Існують способи оцінки тяжкості хвороби у ВІЛ-інфікованих осіб на підставі визначення вірусної РНК у плазмі крові методом кількісної ПЛР, вмісту молекул середньої маси в плазмі крові, загального холестерину та лізофосфоліпідів у сироватці крові, тестування крові методом імуноферментного аналізу з визначенням оптичної щільності зразка сироватки хворого та оптичної щільності зразка, який інкубують протягом 10 хв з 100 мкл 3,5 М розчину ізотіоціанату натрію, обчислювання коефіцієнта прихованих антитіл до ВІЛ тощо. Але кожен з цих способів має певні недоліки.

Тому пошук спрощених, але точних способів оцінки тяжкості хвороби у ВІЛ-інфікованих осіб є необхідним.

Для вирішення даної задачі досліджено вміст цинку (Zn), заліза (Fe) і магнію (Mg) у сироватці крові 38 (100 %) ВІЛ-інфікованих осіб із різними клінічними стадіями ВІЛ-інфекції (II - 10 (26,32 %), III - 15 (39,47 %), IV - 13 (34,21 %)). Стадію хвороби встановлювали за класифікацією ВОЗ (2006).

При проведенні кореляційного аналізу виявлено потужний кореляційний зв'язок між клінічною стадією ВІЛ-інфекції та вмістом у сироватці крові Zn, Fe, Mg. На підставі цього було

розроблено показник тяжкості (ПТ) хвороби, який розраховують за формулою:

$$\text{ПТ} = (\text{Zn} + \text{Fe}) / \text{K},$$

де ПТ - показник тяжкості; Zn - вміст цинку у сироватці крові, мкмоль/л; Fe - вміст заліза у сироватці крові, мкмоль/л; K - вміст калію у сироватці крові, ммоль/л і якщо $\text{ПТ} > 19,6$, діагностують II клінічну стадію хвороби, при $19,6 > \text{ПТ} > 15,6$ - III клінічну стадію, при $\text{ПТ} < 15,6$ - IV клінічну стадію.

Спосіб виконують таким чином: у ВІЛ-інфікованої особи зранку до сніданку проводять забір крові у кількості 5 мл у суху пробірку. Кров відстоюють, потім центрифугують протягом 20 хв. Піпеткою відбирають сироватку, в якій визначають вміст Zn, Fe, Mg відомим способом (методом атомно-абсорбційної спектrophотометрії, атомно-емісійного спектрального аналізу, колориметричним методом тощо).

Потім розраховують ПТ за вищезазначеною формулою та залежно від отриманого значення діагностують стадію ВІЛ-інфекції в хворого.

Показання до застосування: наявність у пацієнта ВІЛ-інфекції.

Протипоказання до застосування: немає.

Оцінка тяжкості хвороби у ВІЛ-інфікованих осіб має велике значення, бо допомагає провести моніторинг клінічної картини, дозволяє своєчасно розпочати та оптимізувати терапію, що сприятиме збереженню працездатності та підвищенню якості життя хворих.

Наявність певних опортуністичних захворювань дозволяє встановлювати тяжкість, тобто стадію хвороби, але їх відсутність не виключає таку стадію майже у 50 % випадків ВІЛ-інфекції. До того ж, визначення біохімічних показників, що використані у способі, на сучасному етапі є доступними, а формула розрахунку показнику тяжкості вельми проста. Тому запропонований спосіб оцінки тяжкості хвороби у ВІЛ-інфікованих осіб може бути використаний у практичній діяльності.

Інформаційний лист складено за матеріалами НДР «Оптимізація діагностики та лікування вірусних і бактеріальних інфекцій, у тому числі у ВІЛ-інфікованих осіб», № державної реєстрації 0116U004982, термін виконання 2016-2018 рр.

За додатковою інформацією з проблеми звертатись до автора листа: Соломенник Г.О., тел. 0502037972, Харківський національний медичний університет, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022.

Відповідальний за випуск: Л. Закрутько.

Підписано до друку 13.072017. Друк, аріс 0,13. Обл.-вид. арк. 0,08. Тир. 112 прим.
Замовлення № 146 Фотоофсетна лаб. Укрмедпатентінформ МОЗ України,
04655, Київ, проспект Степана Бандери, 19 (4 поверх).